

EOS Kinnunen Markku(TEM)

09.09.2019
JULKINEN

Asia

Komission tiedonanto Energiaunionin ja ilmastotoimien yhteisestä toteuttamisesta ja perustan luomisesta onnistuneelle siirtymiselle puhtaaseen energiaan

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio julkaisi 18.6.2019 tiedonannon, jossa käsitellään 28 jäsenvaltion kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmaluonnoksia (National Energy and Climate Plan, NECP) sekä komission koko unionin tason suosituksia suunnitelmaluonnosten muokkaamista varten.

Komission suosituksia on käsitelty komission kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia käsittelevässä teknisessä työryhmässä 2.-3.7.2019 ja neuvoston energiatyöryhmässä 9.7.2019.

Suunnitelmien viimeistelemistä käsitellään ministeritasolla 24.9.2019 pidettävässä energianeuvostossa.

Jäsenvaltioiden on toimitettava lopullinen versio kansallisesta energia- ja ilmastosuunnitelmastaan komissiolle viimeistään 31.12.2019.

Suomen kanta

Suomi pitää komission tiedonantoa ja sen sisältämää analyysiä energiaunionin vuotta 2030 koskevien tavoitteiden saavuttamisesta kattavana ja tiedonannon sisältämiä EU-tason suosituksia tarpeellisina. Lopullisten kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien valmistelua varten jäsenvaltioilla on hyödyllistä olla tieto paitsi omaa suunnitelmaa koskevista komission suosituksista, myös siitä, kuinka kaukana EU kokonaisuudessaan luonnossuunnitelmien perusteella on energiaunionin tavoitteiden saavuttamisesta.

Komission tiedonannon perusteella jäsenvaltioiden on mahdollista päivittää omia tavoitteitaan riittävälle tasolle, jotta jäsenvaltiot yhdessä saavuttavat energiaunionin tavoitteet. Komission tiedonannosta ja erityisesti EU tason kunnianhimon vajeen täyttämistä järjestetään poliittinen keskustelu energianeuvostossa 24 syyskuuta. Suomi pitää tärkeänä, että kaikki jäsenvaltiot pyrkivät täyttämään komissiolta saamansa suositukset mahdollisuuksien mukaan siten, ettei EU:ssa kokonaisuudessaan muodostuisi vajetta 2030-tavoitteiden täyttämisessä.

Energiatehokkuustavoite on määritelty primäärienergian ja/tai loppuenergia määränä vuonna 2030. Tämä tavoitteen määrittämistapa ei ota huomioon esimerkiksi talouden kehityksestä johtuvaa energiakulutuksen kasvua. Suomi pitää tärkeänä, että energiatehokkuuden seurantaan kehitetään paremmin sen todellista kehittymistä kuvaavia indikaattoreita, etenkin jos sille on tarkoitus asettaa vielä uusia keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoitteita.

Suomi suhtautuu komission tiedonantoon positiivisesti ja tulee tekemään oman osansa EU:n yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Käytännössä Suomi viimeistelee vuoden 2019 loppuun mennessä energia- ja ilmastosuunnitelmaa arvioimalla luonnossuunnitelmassa asetettujen tavoitetasojen riittävyyttä ja tarkentamalla tekstiä kvalitatiivisten tavoitteiden ja energia- ja ilmastopolitiikan kuvausten osalta. Suomi toimii EU puheenjohtajamaana 1.7.-31.12.2019, eikä esitä neuvoston työskentelyssä kansallisia kantoja.

Pääasiallinen sisältö

Tausta

Junckerin komission yhtenä prioriteettina on ollut energiaunionin luominen. Sen tavoitteena on tarjota Euroopalle ja sen kansalaisille kohtuuhintaista, varmaa ja kestävästi tuotettua energiaa. Energiaunionin viisi avainalaa ovat: energiaturvallisuus, energian sisämarkkinat, energiatehokkuus, hiilestä irtautuminen (sisältäen uusiutuvan energian) sekä tutkimus, innovointi ja kilpailukyky. EU on vuoden 2019 alussa viimeistellyt puhtaan energian laajan lainsäädäntöpakettin, jolla pannaan toimeen energiaunionin tavoitteita. Euroopan unioni aikoo päättäväisesti täyttää sitoumuksensa, jotka koskevat kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja varman, kohtuuhintaisen ja kestäväns energian tarjoamista sen kansalaisille.

Puhtaan energian paketissa on sovittu mm. EU:n yhteisistä uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden tavoitteista vuodelle 2030 ja mekanismista, jolla tavoitteiden saavuttamista seurataan. Seurantaan on luotu hallintomalli, joka tuli voimaan joulukuussa 2018 (asetus EU 2018/1999 energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta, jäljempänä: ”hallintomalliasetus”).

Hallintomalliasetuksella perustettiin hallintojärjestelmä, jolla on keskeinen rooli energiaunionin, Pariisin sopimuksen sekä vuoteen 2030 ulottuvia energia- ja ilmasto-tavoitteiden täytäntöönpanossa. Hallintojärjestelmällä pyritään edistämään jäsenvaltioiden yhteistyötä, varmistamaan Pariisin sopimuksen mukaisten raportointivelvoitteiden täyttäminen sekä parantamaan sääntely- ja investointivarmuutta.

Hallintomalliasetuksessa säädetään jäsenvaltioiden velvollisuudesta tehdä yhdennetty kansallinen energia- ja ilmastosuunnitelma (National Energy and Climate Plan, jäljempänä: ”NECP”) kymmenen vuoden ajanjaksoksi kerrallaan. Ensimmäinen suunnitelma kattaa vuodet 2021–2030, ja se on toimitettava komissiolle viimeistään 31.12.2019. Hallintomalliasetuksen mukaisesti NECP:issä käsitellään energiaunionin viittä ulottuvuutta: hiilestä irtautumista, energiatehokkuutta, energiaturvallisuutta, energian sisämarkkinoita sekä tutkimusta, innovointia ja kilpailukykyä.

Kansallisilla energia- ja ilmastosuunnitelmissa on keskeinen rooli EU:n hallintojärjestelmässä, sillä ne varmistavat, että EU ja jäsenvaltiot toimivat yhteistyössä ja saavuttavat tavoitteet yhdessä. Suunnitelmien olisi tarjottava mahdollisimman suuri selkeys ja ennakoitavuus yrityksille ja rahoituseläälle, jotta saadaan aikaan tarvittavat

yksityiset investoinnit. Ne helpottavat myös jäsenvaltioiden rahoituksen ja investointien suunnittelua seuraavan monivuotisen rahoituskehityksen aikana vuosina 2021–2027.

Komissio on perehtynyt jäsenvaltioiden toimittamiin NECP-luonnoksiin ja julkaissut tiedonannon (COM(2019) 285 final) NECP-luonnoksista koko unionin tasolla 18.6.2019. Samalla komissio julkaisi jäsenvaltiokohtaiset suosituksensa.

Komission tiedonannossa analysoidaan kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien luonnoksia ja tarkastellaan niiden yhteisvaikutusta energiaunionin tavoitteiden ja EU:n vuoden 2030 tavoitteiden saavuttamiseen. Se täydentää kansallisen ja Euroopan tason yksityiskohtaisia analyyseja sekä kullekin jäsenvaltioille osoitettuja maakohtaisia suosituksia. Yhdessä ne auttavat jäsenvaltioita viimeistelemään niiden kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat vuoden 2019 loppuun mennessä. Suositusten täytäntöönpanoon liittyy jatkuva iteratiivinen vuoropuhelu, jonka pohjalta laaditaan lopulliset kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat. Prosessin perimmäisenä tavoitteena on edistää unionin talouden nykyaikaistamista ilmastoneutraaliutta koskevan pitkän aikavälin tavoitteen mukaisesti.

Vuoden 2030 tavoitteet

Unionin tasolla komissio kiinnittää huomiota EU:n vuoden 2030 tavoitteisiin, jotka ovat seuraavat: kasvihuonekaasujen osalta tavoitellaan vähintään 40 prosentin vähentymistä vuoden 1990 tasoon verrattuna, uusiutuvan energian osalta tavoitellaan vähintään 32 prosentin osuutta energian loppukulutuksesta, energiatehokkuuden osalta tavoitellaan vähintään 32,5 prosentin parantumista ja sähköverkkojen yhteenliityntäasteen osalta tavoitellaan 15 prosentin tasoa.

Jos lopullisten kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien tavoitetaso ei riitä siihen, että energiaunionin tavoitteet ja erityisesti uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta koskevat vuoden 2030 tavoitteet saavutetaan yhteisesti, komission on harkittava lisätoimenpiteiden toteuttamista unionin tasolla sen varmistamiseksi, että tavoitteet saavutetaan.

Komissio korostaa NECP:ien merkitystä energiaunionin tavoitteiden saavuttamisessa ja ilmoittaa julkistavansa State of the Union –raportissaan vuonna 2020, lopullisia NECP:jä arvioituaan, mikäli lisätoimia vuoden 2030 tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan.

NECP-luonnosten arviointi päätavoitteiden osalta

Komissio arvioi, että NECP-luonnosten perusteella uusiutuvan energian osuus vaikuttaa vuonna 2030 jäävän 0,1–1,6 prosenttiyksikköä alle unionin 32 prosentin tavoitteen. Komissio suosittelee useita jäsenvaltioita harkitsemaan uudelleen NECP-luonnoksissa esitettyä tavoitetasoa, jotta uusiutuvan energian tavoite lopullisten NECP:ien perusteella saavutettaisiin.

Komission mukaan vain harva jäsenvaltio on toimittanut NECP-luonnoksissaan riittävän korkean energiatehokkuustavoitteen. Eräät jäsenvaltiot eivät ole vielä ilmoittaneet energiatehokkuuden kansallisia panoksiaan. Unioni on NECP-luonnosten perusteella jäämässä vuoden 2030 32,5 prosentin energiatehokkuustavoitteestaan jopa 6,2 prosenttiyksikköä, ja komissio suosittelee kaikkia jäsenvaltioita, joiden panosten arvioidaan olevan tässä vaiheessa riittämättömiä, nostamaan tavoitetasoaan

energiatehokkuuden osalta. Energiatehokkuuden suhteen komissio myös korostaa ”energiatehokkuus ensin” –periaatetta.

Kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteen osalta komissio korostaa jäsenvaltioiden merkittävää edistymistä verrattuna aiemmin julkaistuihin päästöprojektioihin. NECP-luonnosten perusteella unionin kasvihuonekaasupäästöjen kokonaisvähennyksen arvioidaan jo vastaavan vuodelle 2030 asetettua tavoitetta vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 40 prosenttia vuoteen 1990 verrattuna. Komissio kuitenkin huomauttaa, että lisätoimia tarvitaan päästökaupan ulkopuolisella sektorilla, jolla NECP-luonnosten perusteella jäädyään kaksi prosenttiyksikköä vuoden 2030 30 %:n tavoitteesta.

Sähköverkkojen yhteenliityntäasteen osalta komissio huomauttaa, että jäsenvaltioiden, jotka nykyisin ovat alle 15 prosentin tavoitteen, tulisi ilmasta tavoitteensa vuoden 2030 yhteenliityntäasteelle lopullisissa suunnitelmissaan.

NECP-luonnosten arviointi energiaunionin viiden ulottuvuuden osalta

Hiilestä irtautuminen edellyttää komission mukaan päästökaupan ulkopuolisen sektorin tavoitteiden tarkentamista vuosille 2021–2030. Monissa kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien luonnoksissa olisi hyödyllistä antaa yksityiskohtaisempia tietoja strategiasta, jota noudatetaan päästökauppajärjestelmään kuulumattomien alojen tavoitteiden saavuttamiseksi. Näitä voisivat esimerkiksi olla viimeisimpiin tietoihin perustuvat arviot päästövähennyspolusta sekä joustomahdollisuuksien aiottu käyttö.

Liikennesektorin tulisi olla keskeisessä osassa lopullisissa NECP:issä, sillä se tuottaa noin neljänneksen unionin kasvihuonekaasupäästöistä. Komissio korostaa myös rakennusten sekä maan käytön, maan käytön muutosten ja metsätalouden (LULUCF) merkitystä. Avainasemassa LULUCF-sektorin osalta ovat vuoden 2019 loppuun mennessä määriteltävät kansalliset metsätalouden tilinpitosuunnitelmat (National Forestry Accounting Plans), joita tulisi hyödyntää lopullisissa NECP:issä. Muiden alojen, kuten maatalouden, jätehuollon ja teollisuuden, vaikutus EU:n päästökauppajärjestelmään kuulumattomien alojen päästöihin vaihtelee eri jäsenvaltioissa ja tämä olisi otettava huomioon politiikkojen ja toimenpiteiden suunnittelussa.

Uusiutuvan energian osuuden kasvattamista tukevia politiikkatoimia tulisi tarkentaa lopullisissa suunnitelmissa. Erityisesti jäsenvaltioiden tulisi täsmentää toimenpiteidensä odotettuja tuloksia, alustavaa aikataulua sekä vaadittavan rahoituksen suuruutta ja lähteitä. Vuoteen 2021 mennessä perustetaan unionin laajuisesti uusiutuvan energian rahoitusmekanismi, jolla tuetaan uusiutuvan energian käyttöönottoa kaikkialla unionissa.

Energiatehokkuuden suhteen komissio edellyttää selkeämpiä ja luotettavampia ennusteita energiankulutuksen määrästä. Asialla on erityisesti merkitystä energiansäästövelvoitteiden ja pitkän aikavälin peruskorjausstrategian täytäntöönpanossa. Suunniteltujen politiikkojen ja toimenpiteiden mittakaava, aikataulu ja odotetut energiansäästöt olisi selitettävä yksityiskohtaisemmin.

Komission mukaan **energiaturvallisuus** on tärkeä ulottuvuus NECP:issä, sillä unioni tuo yhä yli puolet kuluttamastaan primäärienergiasta. NECP:ien tulisi kannustaa infrastruktuuri-investointeihin, sillä toimitusten, tuontilähteiden ja reittien monipuolistaminen ovat energiaturvallisuuden keskeisiä tekijöitä. Toisaalta lisääntyvä uusiutuvan energian osuus tuo uusia haasteita, jotka kuitenkin pitäisi kyetä ensisijaisesti ratkaisemaan markkinalähtöisesti.

Asianmukainen vastaaminen energiaturvallisuuden asettamaan haasteeseen edellyttää riittävyyden arviointia, jossa otetaan huomioon jäsenvaltioiden alueella tapahtuvan kysynnän ja tuotannon lisäksi myös yhteenliitettyjen jäsenvaltioiden alueella tapahtuva kysyntä ja tuotanto sekä pitkän aikavälin ilmastotavoitteet.

Kyberturvallisuus on energiaturvallisuuden uusi esiin nouseva osatekijä, jota on käsiteltävä sekä lopullisissa suunnitelmissa että kaasun toimitusvarmuutta koskevassa asetuksessa ja riskeihin varautumista sähköalalla koskevassa asetuksessa vaadituissa suunnitelmissa.

Toimivien ja integroitujen **energian sisämarkkinoiden** kehitystä tukevaa lainsäädäntökehystä tulisi selventää NECP:issä. Unionin energiajärjestelmissä tapahtuvan käänteen myötä esiin on nousemassa uusia yhteisiä haasteita, jotka liittyvät joustavuuteen, hajauttamiseen, infrastruktuuri-investoinneille annettavien kannustimien sääntelyyn ja kilpailuun. Kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa olisi esitettävä yksityiskohtaisempia tietoja kansallisten sähkö- ja kaasumarkkinoiden nykytilasta ja siitä, kuinka näihin haasteisiin vastataan.

Suunnitelmissa esiteltyjen energiamarkkinauudistusten tavoitteiden, hankkeiden ja aikataulujen täytyy olla johdonmukaisia puhtaan energian paketin mukaisen lainsäädännön kanssa. NECP:ien tulisi tukea paitsi tukkumarkkinan uudistuksia, myös erityisesti kilpailukykyisten vähittäismarkkinoiden kehitystä.

On tärkeää muodostaa kattava kuva suorista ja epäsuorista energiatuista ja tulevista suunnitelmista sellaisten tukien poistamiseksi, jotka eivät edistä pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista. Useimmissa kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien luonnoksissa on käsitelty energiaturvuuksia osittain, mutta lopullisissa suunnitelmissa olisi systemaattisesti kuvattava ja ilmaistava määrällisesti kaiken tyyppiset tuet avustuksista, tukijärjestelmistä ja veroetuuksista aina lakisäätöistä velvollisuuksista johtuviin tukiin olemassa olevien kansainvälisesti käytettyjen määritelmien pohjalta.

Tutkimus ja innovointi ovat olennaisen tärkeitä, jotta unioni voi saavuttaa kunnianhimoiset energia- ja ilmastotavoitteet ja varmistaa energiansaannin varmuuden, luotettavuuden ja kestävyys. Samaan aikaan EU:n on varmistettava teollisuutensa kilpailukyky. Molemmat prosessit liittyvät erottamattomasti toisiinsa. Komissio suosittelee, että jäsenvaltiot sisällyttäisivät tarkemmin tutkimuksen, innovaation ja kilpailukyvyn näkökulmia NECP:iin.

NECP-luonnosten johdonmukaisuuden ja politiikkojen vuorovaikutusten arviointi

Komissio kiinnittää huomiota siihen, että NECP-luonnosten informaation kattavuutta voidaan kohentaa luonnoksissa esitettyjen tietolähteiden ja oletusten suhteen. Jäsenvaltioiden tulisi myös systemaattisemmin arvioida eri politiikkatoimien välisiä vuorovaikutuksia. Arvioitujen eri energia- ja ilmastopolitiikkojen ja -tavoitteiden välisten vuorovaikutusten ja synergioiden poliittisia seurauksia olisi tarkasteltava lähemmin, etenkin toimitusvarmuuden, energian sisämarkkinoihin liittyvien tavoitteiden sekä uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta koskevien politiikkojen välillä.

Komission mukaan useat jäsenvaltiot luovat jo yhteyden kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien ja eurooppalaisen ohjausjakson maakohtaisten suositusten välillä, ja kaikkien jäsenvaltioiden olisi varmistettava tällainen yhteys. Komissio on ehdottanut,

että EU:n koheesiopolitiikan rahastot ottaisivat huomioon NECP:issä täsmennetyt investointitarpeet.

Komissio painottaa NECP:ien roolia suunniteltaessa kansallisia energia- ja ilmastoinvestointeja. EU:n vuoden 2030 ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttaminen edellyttää komission mukaan noin 260 miljardin euron vuosittaisia lisäinvestointeja.

Unionin kilpailukyvyn edistämiseen liittyen nykyhetkestä vuoteen 2030 kunkin jäsenvaltion olisi luotava oikeat puite-edellytykset strategisten arvoketjujen kehittämiseksi. Niiden olisi myös oltava valmiita seuraavaan investointisykliin ja tuettava il-mastoneutraaliuden saavuttamista vuoteen 2050 mennessä. Yleisesti ottaen olisi hyödyllistä, jos kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien luonnoksissa esitettäisiin yksityiskohtaisempi katsaus siitä, kuinka jäsenvaltiot aikovat edistää näitä edellytyksiä koordinoimalla politiikkoja ja toimenpiteitä, joilla pyritään tukemaan kustannustehokkaasti teollisuuden siirtymistä kohti ilmastoneutraaliutta ja kiertotalouteen perustuvaa ja kestävää tuotantoa nykyhetken ja vuoden 2030 välillä.

Oikeudenmukaisen siirtymän mahdollistamiseksi NECP:issä tulee kiinnittää huomiota sosiaalisten, alueellisten ja työllisyysvaikutusten arviointiin lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Komissio suosittaa myös ilman laadun, kiertotalouden ja luonnon monimuotoisuuden vähenemisen käsittelemistä yhdessä ilmastopolitiikan kanssa.

Osana oikeudenmukaista siirtymää myös energiaköyhyyttä olisi käsiteltävä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa jäsennellymmällä tavalla arvioimalla aluksi energiaköyhyydestä kärsivien kotitalouksien määrää ja niiden tärkeimpiä ominaispiirteitä sekä niiden mahdollista maantieteellistä keskittymistä.

Kohti lopullisia NECP:jä

Komissio suosittaa jäsenvaltioita harkitsemaan jäsenvaltiokohtaisten suositusten lisäksi seuraavaa seitsemää prioriteettia viimeistellessään kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmiaan vuoden 2019 jälkimmäisen puoliskon aikana.

1. Erityisesti energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian osuuden osalta jäsenvaltioiden olisi nostettava tavoitteita ja toimiaan. Mikäli NECP-luonnosten riittämätön kunnianhimon taso ei mahdollista energiaunionin tavoitteiden saavuttamista, komissio joutuu harkitsemaan lisätoimia unionin tasolla.
2. Jäsenvaltioiden olisi osallistettava kaikki relevantit hallinnon alat NECP-luonnosten käsittelyssä.
3. Alueellista yhteistyötä jäsenvaltioiden välillä tulisi tiivistää.
4. NECP:ien tulee tukea jäsenvaltioiden kilpailukykyä, innovaatiota ja liike-elämää.
5. NECP:ien tärkeä tavoite on uusien investointien ja yksityisen rahoituksen lisääminen tulevana vuosina.
6. Jäsenvaltioita rohkaistaan sosiaalisesti oikeudenmukaisen siirtymän varmistamisen käsittelyyn lopullisessa suunnitelmassaan.
7. NECP:ihin tulisi sisällyttää pitkän aikavälin tavoitteet ja visiot ainakin seuraavaksi 30 vuodeksi.

Suomen on tehtävä muutoksia suunnitelmaluonnokseensa komission suositusten perusteella sekä järjestettävä suunnitelmaluonnoksesta julkinen kuuleminen. Suomi toimittaa lopullisen kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman komissiolle tämän vuoden loppuun mennessä.

Käytännössä Suomi päivittää energia- ja ilmastosuunnitelmaa arvioimalla luonnossuunnitelmassa asettamiensa uusiutuvaan energiaa ja energiatehokkuutta koskevien tavoitetasojen riittävyyttä ja tarkentamalla tekstiä kvalitatiivisten tavoitteiden (mm. energiaturvallisuus ja energian sisämarkkinat) sekä energia- ja ilmastopolitiikan kuvausten osalta.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 192 artiklan 1 kohta ja 194 artiklan 2 kohta.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentti tulee käsittelemään energiaunionin edistymistä. Komissio tiedottaa osana hallintomalliasetuksen 35 artiklassa tarkoitettua energiaunionin tilaa koskevaa katsaustaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhdennettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien täytäntöönpanosta. Euroopan parlamentti ja neuvosto käsittelevät vuosittain energiaunionin edistymistä energia- ja ilmastopolitiikan kaikissa ulottuvuuksissa.

Kansallinen valmistelu

Energia- ja EURATOM-jaosto, kirjallinen menettely, 29.8–4.9.2019.

Eduskuntakäsittely

Ei aiempaa eduskuntakäsittelyä.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Tiedonanto ei edellytä muutoksia Suomen lainsäädäntöön.

Asia kuuluu maakunnan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 10 ja 22 kohdan perusteella maakunnan lainsäädäntövaltaan.

Taloudelliset vaikutukset

Komission suosituksilla kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmiin liittyen ei arvioida olevan merkittävää, välitöntä taloudellista vaikutusta.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

COM(2019) 285 final

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Markku Kinnunen, TEM, markku.kinnunen@tem.fi, puh. 0295064792
Olli Laukkanen, TEM, olli.laukkanen@tem.fi, puh. 0295047226

EUTORI-tunnus

EU/2019/0913

Liitteet

Viite

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
